

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslaget tilsigter en modernisering af ægteskabslovens regler om separation, skilsmisse og ægtefællebidrag.

Der indføres en ret for hver ægtefælle til at kræve separation. Endvidere nedsættes separationsperioden til 6 måneder for ægtefæller, som lever separerede og som er enige om, at de vil skilles.

Den lovpligtige mægling foreslås afskaffet samtidig med at muligheden for, at ægtefællerne kan få mægling hos præsten, opretholdes. Desuden lægges der op til en forsøgsordning med professionel, frivillig parrådgivning.

Lovforslaget indebærer endvidere, at ægteskabslovens regler om ægtefællebidragets varighed tilpasses den praksis, der har udviklet sig ved domstolene. Efter forslaget skal der således i almindelighed kun kunne pålægges bidragspligt for et bestemt tidsrum på højst 10 år. Tidsubegrænset bidragspligt skal efter forslaget kun kunne pålægges, såfremt der foreligger ganske særlige omstændigheder.

Den foreslåede modernisering af bestemmelserne om separation og skilsmisse bygger på betænkning nr. 1121/87 om separations- og skilsmissebetingelser, der er afgivet af en arbejdsgruppe under Justitsministeriet.

2. Medlemmer af Det Radikale Venstre fremsatte den 23. februar 1988 forslag til lov om ændring af ægteskabsloven (separations- og skilsmissebetingelser) (lovforslag nr. 222 i folketingsåret 1987/88). Førstebehandlingen af lovforslaget er optrykt i Folketings-tidende 1987/88, sp. 9282 ff.

Dette lovforslag svarer i væsentlig grad til det tidligere lovforslag.

3. Lov om ægteskabs indgåelse og opløsning blev gennemført som lov nr. 256 af 4. juni 1969, se nu lov-bekendtgørelse nr. 630 af 15. september 1986. Grund-laget for loven var betænkning 2 afgivet af Ægte-skabsudvalget af 1957.

De gældende regler om adgangen til separation og skilsmisse findes i ægteskabslovens kapitel 4 som §§

29-41. Kun en enkelt af de nævnte bestemmelser er siden blevet ændret, idet § 39 om skilsmisse på grund af vold fik en ny affattelse og et udvidet område ved lov nr. 223 af 22. april 1987.

4. Allerede inden loven af 1969 trådte i kraft, havde justitsministeren nedsat et udvalg, som skulle arbejde videre med en generel revision af ægteskabslovgivningen, Ægteskabsudvalget af 1969.

I begyndelsen af 1970-erne afgav Ægteskabsudvalget fire betænkninger om de materielle regler i ægteskabslovgivningen. Af betydning for nærværende lovforslag har navnlig været betænkning 1 om ægteskabs indgåelse (nr. 691/73) og betænkning 2 om ægteskabs opløsning (nr. 697/73).

5. Ægteskabslovgivningen har, som det fremgår af arbejdsgruppens betænkning, side 18-20, været genstand for nordisk samarbejde også i 1970-erne og 1980-erne, idet der i de andre nordiske lande lige som i Danmark har været nedsat udvalg med den opgave at overveje ændringer i lovgivningen.

I Sverige er ægteskabslovsrevisionen afsluttet i april 1987, og i Finland blev der på samme tidspunkt vedtaget nye regler, som i det væsentlige er i overensstemmelse med de svenske bestemmelser på området. Det norske udvalg afgav i august 1985 en delbetænkning om indgåelse og opløsning af ægteskab. Der er endnu ikke fremsat lovforslag i Norge.

De svenske og finske bestemmelser om ægteskabsopløsning og det norske ægteskabsudvalgs lovudkast herom er optrykt som bilag 1 i betænkningen, side 79-87, sat over for arbejdsgruppens lovudkast.

6. Medlemmer af Det Radikale Venstre fremsatte den 14. januar 1987 forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning (skilsmisseret efter vold). Lovforslaget blev vedtaget enstemmigt ved 3. behandlingen den 7. april 1987. I retsudvalgets betænkning blev der givet udtryk for behovet for en modernisering af separations- og skilsmissebetingelserne.